

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

13.11.2025. Nr. P005-17/8.6.1/71561

Uz 03.11.2025. Nr. b/n

SIA "Y"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) izskatīja SIA "Y" (turpmāk – iesniedzēja), reģistrācijas Nr..., 2025.gada 3.novembrī iesniegto iesniegumu par uzziņu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzēja iesniegumā norāda, ka, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 98.pantu, kas garantē personas tiesības saņemt uzziņu par savām tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā, iesniedzēja (reģistrācijas Nr..., juridiskā adrese Rīga, X iela) lūdz sniegt uzziņu par tās tiesībām jautājumā, vai iesniegumā aprakstītais konkrētais darījums uzskatāms par uzņēmuma pāreju un attiecīgi darījumam ir vai nav jāpiemēro pievienotās vērtības nodoklis (turpmāk – PVN).

Iesniedzējai atbilde uz uzziņu ir nepieciešama, lai tā varētu pareizi piemērot nodokļu regulējošos tiesību aktus konkrētajā faktiskajā un tiesiskajā situācijā.

Iesniedzēja iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzēja ir reģistrēta Latvijā kā PVN maksātāja kopš 1996.gada. Tā ilgstoši darbojas tehnoloģiju nozarē, ražojot un piegādājot dažāda veida iekārtas, un ir nolēmusi pārdot iekārtu biznesu. Pēc darījuma iesniedzējai paliks nebūtiski aktīvi, kas nav piemēroti iekārtu biznesam un pircējam nav nepieciešami tā veikšanai. Savukārt iesniedzēja plāno turpināt zinātnisko darbību un meklēt jaunu biznesa virzienu.

2025.gada 11.septembrī starp iesniedzēju kā pārdevēju un ...International SA (Šveicē reģistrēta sabiedrība, reģistrācijas kā pircēju (turpmāk – Pircējs) tika noslēgts aktīvu un biznesa pārdošanas un pirkšanas līgums (turpmāk – Līgums¹). Iesniedzēja piebilst, ka plānots Pircēju aizstāt ar jaunizveidotu sabiedrību ("N",

¹ Pielikums Nr.1. 2025.gada 11.septembra aktīvu un biznesa pārdošanas un pirkšanas līgums.

Līguma 3.lpp.).

Iesniedzēja informē, ka atbilstoši Līguma ievada apsvērumiem (Līguma 3.lpp.) iesniedzēja ir iekārtu biznesa īpašniece, kuru kopā ar attiecināmām saistībām Pircējs ir piekritis iegādāties.

Atbilstoši Līguma 1.1.punktam “iekārtu bizness” nozīmē visas iesniedzējas iekārtu biznesa aktivitātes, kas sastāv no iekārtu ražošanas un pārdošanas, kā norādīts Līguma 2.punktā.

Līguma 2.1.punktā noteikts, ka “pabeigšanas datumā Pircējs iegādājas, pieņem un saņem no Pārdevēja, un Pārdevējs pārdod, piešķir un nodod Pircējam visu Pārdevēja iekārtu biznesu, tostarp turpmāk norādītos biznesa aktīvus.” Atbilstoši Līguma 2.2.punktam: “Jāpārdod visi aktīvi un tiesības, kas attiecas uz iekārtu biznesu, tostarp, bet ne tikai:

(a) Iekārtu biznesa iekārtas un aprīkojums, krājumi un materiālie aktīvi, kā norādīts D pielikumā (Materiālie aktīvi).

(b) Pārdevēja tiesības un saistības saskaņā ar 2.2.b pielikumā norādītajiem līgumiem (Līgumi), Līgumi ietver gan klientu līgumus, kur Sabiedrība ir pārdevējs, gan līgumus ar piegādātājiem. Jāpiebilst, ka atbilstoši Līguma 6.1.1.punktam no pabeigšanas datuma Pircējs varēs izmantot līgumu priekšrocības un izpildīt, veikt un pabeigt visas saistības un pienākumus, kas jāizpilda saskaņā ar šiem Līgumiem.

(c) Intelektuālā īpašuma tiesības, kas saistītas ar iekārtu biznesu, kas norādītas 7.4.7.a pielikumā, tostarp (..) preču zīmi „Y” un tirdzniecības nosaukumu „Y vai Y.net”, kā arī jebkādu to atvasinājumus. Atbilstoši 7.4.7.a pielikumam tiek nodots arī Sabiedrībai piederošais patents Nr.... - ierīce (..), kā arī zināšanas saistībā ar iekārtu biznesu un visus attiecīgos elektroniskos failus, dokumentus, ierakstus, rasējumus, tehniskos datus, specifikācijas, ekspluatācijas rokasgrāmatas, izstrādes dokumentāciju un citus materiālus, kas glabājas pārdevēja serveros.

(d) Iekārtu biznesa nemateriālā vērtība kā turpināms uzņēmums, ieskaitot, bet neaprobežojoties ar reputāciju un institucionālo zinātību.

(e) Visi klientu reģistri, katalogi, reklāmas materiāli, rokasgrāmatas, izglītības materiāli un rasējumi produktu dizainam, kas saistīti ar iekārtas biznesu, kā arī visas (..) sistēmas datu kopijas, pārdevēja grāmatvedības uzskaites kopijas, programmu un programmēšanas kopijas, kas nepieciešamas iekārtas biznesa ražošanas iekārtu darbībai.

(f) Papildu līgumi (2.2.b. pielikums) un intelektuālā īpašuma tiesības (7.4.7.a pielikums) var tikt atjaunināts paneigšanas datumā.

(g) Debitoru parādi, kas saistīti ar iekārtu biznesu.”

Atbilstoši Līguma 2.4.punktam tiek pārņemti arī darbinieki, kuri turpinās darbu Pircēja sabiedrībā ar nosacījumu, ka šādi darbinieki nav izbeiguši darba attiecības pirms darījuma pabeigšanas datuma.

Saskaņā ar Līguma pielikumu A tiek pārcelti 13 darbinieki (vadība, dažāda veida inženieri, noliktavas un biroja administrators, metāla un apdares meistars, atslēdznieks). Iesniedzēja informē, ka uz 2025.gada oktobra beigām tā nodarbina 14 darbiniekus, attiecīgi tiek pārņemta lielākā daļa darbinieku, lai nodrošinātu iekārtu biznesa nepārtrauktību. Turklāt, ja ir kāds darbinieks, kurš nav iekļauts sarakstā, tam ir tiesības pieprasīt, bet Pircējam – piedāvāt darbu uzņēmumā.

Papildus, no Līguma 4.2.punkta izriet, ka pirkuma pabeigšana cita starpā ir atkarīga no tā, vai tiks pārslēgts spēkā esošais nekustamā īpašuma nomas līgums ar Pircēju kā nomnieku (skat. (v) punktu). Attiecīgi darījuma ietvaros tiks pārslēgts arī iesniedzējas iekārtu biznesa veikšanai nepieciešamais nekustamā īpašuma nomas līgums.

No Līguma 5.2.(i) punkta izriet, ka pabeigšanas brīdī iesniedzēja apņemas piegādāt Pircējam iekārtu biznesa materiālo kopumu, proti, aktīvus, fiziski piegādājot: līgumus (ja pieejami), klientu reģistru, katalogus, reklāmas materiālus, rokasgrāmatas, izglītības materiālus un rasējumus produktu dizainam, kas saistīti ar iekārtu biznesu; kopijas visiem datiem (..) sistēmā; kopijas pārdevēja grāmatvedības uzskaites dokumentiem; kopijas programmām un programmēšanai, kas nepieciešama iekārtu biznesa ražošanas iekārtu darbībai; kopijas programmām, kā arī jebkuriem dokumentiem, kas saistīti ar iekārtu biznesa aktīvu nodošanu, un veikt jebkuras citas saprātīgas darbības, kas nepieciešamas, lai nodotu iekārtu biznesu, tostarp iekārtu aktīvus, Pircējam.

Savukārt, atbilstoši Līguma 6.1.4.punktam pēc darījuma pabeigšanas Pircējs uzņemas ievērot PVN regulējumu attiecībā uz priekšnodokļa korekciju (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 101.pants, 103.pants).

Darījuma rezultātā iesniedzējai paliks nebūtiska daļa no aktīviem, ko Pircējs nevēlas pārņemt, jo tie nav derīgi iekārtu ražošanas vajadzībām. Iesniedzēja plāno nodarboties ar zinātnisko darbību un meklēt iespējas jaunam biznesa virzienam.

Iesniedzējas juridisko apsvērumu izklāsts.

Par uzņēmuma jēdzienu normatīvo aktu izpratnē un judikatūrā.

Komerclikuma 18.pants nosaka, ka “uzņēmums” ir organizatoriski saimnieciska vienība. Uzņēmumā ietilpst komersantam piederošas ķermeniskas un bezķermeniskas lietas, kā arī citi saimnieciski labumi (vērtības), kurus komersants izmanto komercdarbības veikšanai. Atbilstoši Komerclikuma 20.panta pirmajai daļai ja uzņēmums (vai pastāvīgā daļa) pāriet citas personas īpašumā, ieguvējs atbild par šī uzņēmuma (vai pastāvīgās daļas) saistībām. Savukārt saskaņā ar Komerclikuma 20.panta otro daļu ne tikai saistības, bet arī visi prasījumi un citas tiesības attiecībā uz uzņēmumu pāriet uz ieguvēju.

Darba likuma 5.pants nosaka, ka “uzņēmums” ir jebkura organizatoriska vienība, kurā darba devējs nodarbina savus darbiniekus. Atbilstoši Darba likuma 117.panta pirmajai daļai uzņēmuma pāreja šā likuma izpratnē ir uzņēmuma vai tā patstāvīgas, identificējamās daļas (saimnieciskas vienības) nodošana citai personai uz līguma (..) pamata.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 7.panta otrajā daļā sniegts jēdziena „uzņēmuma pāreja”, skaidrojums, proti, uzņēmuma pāreja ir mantas kopības vai tās daļas pāreja, kas izpaužas kā aktīvu un saistību nodošana. Uzņēmuma pāreja neapliekas ar PVN, ja, nododot aktīvus un saistības, uzņēmuma ieguvējs kļūst par atdevēja tiesību un saistību pārņēmēju Komerclikuma izpratnē un tiek turpināta saimnieciskā darbība, kas nav saistīta ar uzņēmuma izpārdošanu vai komercsabiedrības likvidēšanu.

Attiecīgā norma pieņemta, pamatojoties uz Eiropas Savienības Padomes direktīvas 2006/112/EK 19.pantu. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru:

*“šīs tiesību normas mērķis ir atvieglot uzņēmumu vai to daļu īpašnieku maiņu, vienkāršojot to un izvairoties no saņēmēja naudas līdzekļu apgrūtināšanas ar nesamērīgu nodokļa maksājumu, kurš katrā ziņā tiks atmaksāts vēlāk, atskaitot priekšnodoklī samaksāto PVN”.*²

Uzņēmuma pārejas vispārīgi kritēriji ir noteikti Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā, uz ko norādījusi arī Latvijas Republikas Augstākā tiesa, lai gan par uzņēmuma pāreju var liecināt ļoti dažādu apstākļu kopums.³ Vispārīgie kritēriji, kas var norādīt uz uzņēmumu pāreju, ir šādi:

- uzņēmuma veida vai rakstura izvērtēšana;
- ķermenisku (nekustamais īpašums, kustamas lietas) un bezķermenisku lietu, kā arī labumu (zinātība, izgudrojumi) pāreja;
- vai lielākā daļa darbinieku ir pārņemti;
- vai klienti ir pārņemti;
- uzņēmējdarbības funkciju līdzība pirms un pēc pārejas.⁴

Atbilstoši Latvijas Republikas Augstākās tiesas judikatūrai *“lai atzītu uzņēmuma pārejas faktu un secinātu, ka ir notikusi uzņēmuma vai uzņēmuma patstāvīgas daļas nodošana, ir būtiski konstatēt, ka ieguvējam ir pārgājis tāds uzņēmuma elementu kopums, kas ir pietiekams patstāvīgas, neatkarīgas saimnieciskās darbības veikšanai. Līdz ar to faktisko apstākļu izvērtējums šajā kontekstā veicams, apsverot, vai ieguvējam ir nodots viss, kas ir nepieciešams pastāvīgai saimnieciskās darbības turpināšanai. Savukārt tas, kāds elementu kopums ir pietiekams, ir atkarīgs no konkrētā saimnieciskās darbības veida.”*⁵

Iesniedzējas darījuma juridiskais vērtējums.

Iesniedzējas ieskatā, nododot esošos iekārtu biznesam piederošos aktīvus un saistības Pircējam, tiks nodots “uzņēmums” Komerclikuma, Darba likuma un Pievienotās vērtības nodokļa likuma izpratnē, jo ieguvējam – Pircējam – atbilstoši Līgumam būs pārgājis tāds galveno uzņēmuma elementu kopums, kas ir pietiekams patstāvīgas, neatkarīgas saimnieciskās darbības veikšanai, izmantojot uzņēmumu.

Iesniedzēja paskaidro, ka, mainoties īpašniekam, uzņēmums (iekārtu bizness) turpinās ražot un piegādāt dažāda veida iekārtas. Pāries ķermenisku un bezķermenisku lietu, kā arī labumu (zinātība, izgudrojumi) kopums, kas nepieciešams iekārtu biznesa darbības turpināšanai. Tiks nodota arī preču zīme Y.net un cits intelektuālais īpašums. Tiks pārņemti un uzņēmuma darbībā izmantoti lielākā daļa darbinieku, kā arī klientu un piegādes līgumi. Attiecīgi iekārtu bizness būtībā nemainīsies, ko var nodrošināt vienīgi, izmantojot konkrēto uzņēmumu, kurā ietilpst iepriekš minētās ķermeniskās un bezķermeniskās lietas un citi labumi, kas tiek izmantoti komercdarbības (iekārtu biznesa) veikšanai.

Attiecīgi ar darījumu tiek izpildīti nozīmīgākie kritēriji, kas liecina par uzņēmuma pāreju. Iesniedzējas ieskatā ar Līgumu tiek nodots iesniedzējai piederošā

² EST 2018.gada 19.decembra spriedums lietā C-17/18 13.punkts.

³ Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2019.gada 21.maija spriedums lietā Nr.A420289415, SKA-631/2019.

⁴ Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2017.gada 9.novembra spriedums lietā Nr.SKC-340/2017, C33355814.

⁵ Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2019.gada 21.maija spriedums lietā Nr.A420289415, SKA-631/2019.

uzņēmuma elementu kopums, lai Pircējs turpinātu uzņēmuma saimniecisko darbību un attiecības ar klientiem. Savukārt iesniedzēja, līdz ar attiecīgo aktīvu, saistību un citu labumu nodošanu, vairs nespēs turpināt līdz šim veikto iekārtu biznesu.

Tādējādi iesniedzējas ieskatā darījums uzskatāms par uzņēmuma nodošanu Pievienotās vērtības nodokļa likuma 7.panta izpratnē. Iesniedzējas ieskatā darījums nebūtu uzskatāms par preču pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanu.

Attiecīgi, iesniedzējas ieskatā, atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma 7.panta otrajai daļai uzskatāms, ka uzņēmuma daļas ieguvējs (Pircējs) kļūst par atdevēja (iesniedzējas) tiesību un saistību pārņēmēju Komerclikuma izpratnē (attiecībā uz nodoto uzņēmumu) un tiek turpināta saimnieciskā darbība, kas nav saistīta ar uzņēmuma izpārdošanu vai komercsabiedrības likvidēšanu. Šāds darījums, atbilstoši Līgumam, nav uzskatāms par preču piegādi, un PVN darījumam (uzņēmuma pārejai) netiek piemērots.

Iesniedzējas lūgums VID.

Iesniedzējai ir radies jautājums par to, vai darījums atbilstoši Līgumam ir pareizi kvalificēts kā uzņēmuma pāreja, nepiemērojot PVN. Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 98.pantu un VID īstenoto iniciatīvu "Konsultē vispirms", iesniedzēja lūdz VID sniegt tai uzziņu par tās tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā, atbildot uz šādiem jautājumiem:

1. Vai darījums, ko veic iesniedzēja, pārdodot uzņēmumu (iekārtu biznesu) Pircējam atbilstoši Līgumam, ir uzskatāms par uzņēmuma pāreju Pievienotās vērtības nodokļa likuma izpratnē, kā rezultātā darījumam nav piemērojams PVN?

2. Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir neapstiprinoša, proti, darījums tomēr nav uzskatāms par uzņēmuma pāreju Pievienotās vērtības nodokļa likuma izpratnē, kā noteikt darījuma ar PVN apliekamo vērtību, ņemot vērā, ka darījuma vērtību veido ne tikai aktīvi, bet arī resursu un saistību kopums, tostarp noslēgtie līgumi, zinātība u.c.?

Jebkādu jautājumu gadījumā iesniedzēja lūdz sazināties uz iesniegumā norādīto e-pastu.

Pielikumā iesniedzēja pievienojusi dokumentu atvasinājumu kopumu, kas ietver 2025.gada 11.septembra aktīvu un biznesa pārdošanas un pirkšanas līgumu angļu valodā un tā apliecinātu tulkojumu latviešu valodā.

VID, izvērtējot iesniedzējas iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no tiem izrietošos konkrētos jautājumus, uz kuriem atbilde ir atkarīga no juridiskā vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbildot uz iesnieguma pirmo jautājumu, paskaidrojam.

Saskaņā ar Komerclikuma 18.pantu uzņēmums ir organizatoriski saimnieciska vienība. Uzņēmumā ietilpst komersantam piederošas ķermeniskas un bezķermeniskas lietas, kā arī citi saimnieciski labumi (vērtības), kurus komersants izmanto komercdarbības veikšanai.

Komerclikuma 20.pants nosaka uzņēmuma pāreju. Atbilstoši Komerclikuma 20.panta pirmajai daļai, ja uzņēmums vai tā patstāvīga daļa pāriet citas personas īpašumā vai lietošanā, uzņēmuma ieguvējs atbild par visām uzņēmuma vai tā

patstāvīgās daļas saistībām. Tomēr par tām saistībām, kuras radušās pirms uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas pārejas citas personas īpašumā vai lietošanā un kuru izpildes termiņš vai nosacījums iestāties piecu gadu laikā pēc uzņēmuma pārejas, uzņēmuma nodevējs un uzņēmuma ieguvējs atbild solidāri.

Savukārt Komerclikuma 20.panta otrajā daļā noteikts, ka uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas pārejas gadījumā uzņēmumā vai tā daļā ietilpstošie prasījumi un citas tiesības pāriet uz uzņēmuma ieguvēju.

Tādējādi atbilstoši Komerclikuma 20.panta pirmajai un otrajai daļai tiek noteikta uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas pāreja, nosakot uzņēmuma nodevēja un uzņēmuma ieguvēja atbildību.

Saskaņā ar Komerclikuma 20.pantu uzņēmuma patstāvīgo daļu veido tie paši komponenti, kas attiecas uz uzņēmumu kopumā (sk. Strupiņš A. Komerclikuma komentāri. A daļa. Komercdarbības vispārīgie noteikumi "A.Strupiņa juridiskais birojs" SIA, 2003, 105.lpp.). Tādējādi uzņēmums vai tā patstāvīgā daļa ir aktīvu, pasīvu un faktisko attiecību kopums. Uzņēmums vai tā patstāvīgā daļa ir vienota un organizēta tā, lai būtu pietiekama komercdarbības veikšanai. Uzņēmumu nevar veidot tikai viena vai vairākas lietas, jo tas nebūs pietiekams nosacījums patstāvīgas komercdarbības veikšanai. Uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas pāreja parasti notiek atsavināšanas darījuma rezultātā, proti, tās pamatā ir kāds no saistību līgumiem (pirkuma, maiņas, dāvinājuma līgums) (sk. Balodis K., Komersanta uzņēmums kā tiesību objekts, Likums un Tiesības, 2005, Nr.3, 68.lpp.).

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2017.gada 9.novembra sprieduma lietā Nr.C33355814, SKC-340/2017 tēzē noteikts, ka par uzņēmuma pāreju var liecināt šādu apstākļu kopums: darbinieku pāriešanas darbā pie ieguvēja, pamatlīdzekļu un krājumu nodošana, saglabāta uzņēmuma atrašanās vieta un juridiskā adrese, saistību pret banku pārņemšana, atsavinātājas sabiedrības valdes locekļa pāriešana pie ieguvēja. Ņemot vērā, ka uzņēmums vai tā patstāvīgā daļa ir aktīvu, pasīvu un faktisko attiecību kopums, tad uzņēmuma vai patstāvīgās daļas pāreja nenotiek, ja atsavināšanas darījuma rezultātā tiek nodotas tikai atsevišķas lietas. Proti, ja daļa saistību un faktisko attiecību netiek nodotas, atsavināšana nav uzskatāma par uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas pāreju.

No Eiropas Savienības Tiesas atziņām izriet, lai atzītu uzņēmuma pārejas faktu un secinātu, ka ir notikusi uzņēmuma vai uzņēmuma patstāvīgās daļas nodošana, ir būtiski konstatēt, ka ieguvējam ir pārgājis tāds uzņēmuma elementu kopums, kas ir pietiekams patstāvīgas, neatkarīgas saimnieciskās darbības veikšanai. Līdz ar to faktisko apstākļu izvērtējums šajā kontekstā veicams, apsverot, vai ieguvējam ir nodots viss, kas ir nepieciešams patstāvīgai saimnieciskās darbības turpināšanai.

Aplūkojot uzņēmuma pāreju civiltiesiskā izpratnē, konstatējams, ka atbilstoši tiesību doktrīnā paustajām atziņām uzņēmuma pāreja ir jāklasificē pēc pārejas fakta un rezultāta, nevis pēc pārejas formas. Gadījumā, kad pāriet tikai daļa uzņēmuma, bet ne viss uzņēmums, jāskatās, vai ir pārgājuši būtiskie uzņēmuma elementi, respektīvi, vai ieguvējs var izmantot šo uzņēmumu tā līdzšinējā veidā un profilā bez būtiskām izmaiņām. Ja ieguvējs var pēc būtības turpināt attiecīgo darbību ar uzņēmumu, tad uzskatāms, ka uzņēmums pārgājis, pat ja tā nenožīmīgas daļas

palikušas atsavinātājam (A.Strupišs. Komerclikuma komentāri. A daļa. Komercdarbības vispārīgie noteikumi (1.-73.pants). Rīga: SIA "A.Strupiša Juridiskais birojs", 2003, 115.lpp.).

Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5.panta pirmajā daļā noteikto, ar pievienotās vērtības nodokli apliekamie darījumi ir šādi saimnieciskās darbības ietvaros iekšzemē veikti darījumi:

- 1) preču piegāde (tai skaitā preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā un preču eksports) par atlīdzību;
- 2) pakalpojumu sniegšana par atlīdzību;
- 3) preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību.

Savukārt Pievienotās vērtības nodokļa likuma 7.panta otrā daļa nosaka, ka par preču piegādi par atlīdzību neuzskata uzņēmuma pāreju (mantas kopības vai tās daļas pāreju, kas izpaužas kā aktīvu un saistību nodošana) cita saimnieciskās darbības veicēja īpašumā vai lietošanā, ja, nododot aktīvus un saistības par atlīdzību vai bez tās vai ieguldot kapitālsabiedrības pamatkapitālā vai personālsabiedrības ieguldījumā (kapitālā), uzņēmuma ieguvējs kļūst par atdevēja tiesību un saistību pārņēmēju Komerclikuma izpratnē un tiek turpināta saimnieciskā darbība, kas nav saistīta ar uzņēmuma izpārdošanu vai komercsabiedrības likvidēšanu.

Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 7.panta trešo daļu, ja šā panta otrajā daļā minētās uzņēmuma pārejas rezultātā uzņēmuma ieguvējs nekļūst par atdevēja tiesību un saistību pārņēmēju Komerclikuma izpratnē un saimnieciskā darbība netiek turpināta, aktīvu un saistību nodošana uzskatāma par atsevišķu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu (iegūtās tiesības un citi nemateriālie aktīvi), kas apliekami ar nodokli šajā likumā noteiktajā kārtībā.

Tātad, lai noteiktu vai darījumam piemērojams PVN, jānosaka, vai darījums vērtējams kā preču piegāde vai tā ir uzņēmuma pāreja.

Tādējādi, ja reģistrēts nodokļa maksātājs nodod mantu (aktīvus un saistības) cita Latvijā reģistrēta saimnieciskās darbības veicēja īpašumā vai lietošanā, un uzņēmuma ieguvējs kļūst par atdevēja tiesību un saistību pārņēmēju Komerclikuma izpratnē, turpinot saimniecisko darbību Latvijā, kas nav saistīta ar uzņēmuma izpārdošanu vai komercsabiedrības likvidāciju, šāds darījums netiek uzskatīts par preču piegādi, un tam nav piemērojamas Pievienotās vērtības nodokļa likuma normas.

Izvērtējot iesniegumam pievienoto 2025.gada 11.septembrī noslēgto aktīvu un biznesa pārdošanas un pirkšanas līgumu, secināms, ka iesniedzēja ir vienojusies pārdot un nodot īpašumā pircējam – International SA, Šveicē reģistrētam saimnieciskās darbības veicējam (turpmāk – Pircējs) – savu iekārtu biznesu. Līguma ietvaros Pircējs apņemas iegādāties un pieņemt īpašumā visas iesniedzējas biznesa aktivitātes, kas saistītas ar iekārtu ražošanu un pārdošanu.

Proti, noslēgtā darījuma ietvaros iesniedzēja par atlīdzību Pircējam, tiks nodoti šādi aktīvi (materiālie un nemateriālie) un saistības, kas saistīti ar iekārtu biznesu: nekustamā īpašuma nomas līgums, darbinieku darba līgumi un ar tiem saistītās saistības, mašīnas un iekārtas, aprīkojums, programmatūra, intelektuālā īpašuma tiesības, preču zīmes, katalogi, reklāmas un izglītības materiāli, rokasgrāmatas, rasējumi, krājumi, klientu līgumi un debitoru parādi.

Tādējādi Pircējam tiek nodoti būtiskie aktīvi un saistības, kas nepieciešami iekārtu ražošanas un pārdošanas nodrošināšanai, un darījuma raksturs var sniegt pamatu to kvalificēt kā uzņēmuma pāreju Komerclikuma un Pievienotās vērtības nodokļa likuma 7.panta otrās daļas izpratnē.

No minētā līguma 6.1.4. un 8.1.punkta izriet, ka Pircējs atzīst, ka pēc darījuma pabeigšanas uzņemas saistības, kas izriet no Pievienotās vērtības nodokļa likuma 101.panta par priekšnodokļa korekciju attiecībā uz iekārtas aktīviem un iekārtas biznesu, kas tiek nodots saskaņā ar šo līgumu un apliecina, ka ir pienācīgi organizēts un likumīgi pastāv saskaņā ar Latvijas likumiem.

Līdz ar to, ja iesniedzēja par atlīdzību nodos Pircējam, aktīvus un saistības, kas saistīts ar iekārtas biznesu, un Pircējs kā iegūstošā sabiedrība kļūst par prasījumu un citu tiesību ieguvēju, un kā reģistrēts saimnieciskās darbības veicējs Latvijā, turpinās iekārtu ražošanu un pārdošanu, izmantojot iesniedzējas nodotos aktīvus, kā arī pildot pārņemtās saistības, tad atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma 7.panta otrajai daļai darījums, ko iesniedzēja veic saskaņā ar 2025.gada 11.septembrī noslēgto aktīvu un biznesa pārdošanas un pirkšanas līgumu, ir uzskatāms par uzņēmuma pāreju un nav jāapliek ar PVN.

Pretējā gadījumā, ja līgumā noteiktais Pircējs neturpina saimniecisko darbību Latvijā, bet to īsteno cita jaunizveidota sabiedrība, darījums par iekārtas biznesa pārdošanu un nodošanu saskaņā ar 2025.gada 11.septembra aktīvu un biznesa pārdošanas un pirkšanas līgumu nav uzskatāms par uzņēmuma pāreju Komerclikuma un Pievienotās vērtības nodokļa likuma 7.panta otrās daļas izpratnē.

Atbildot uz iesnieguma otro jautājumu, paskaidrojam.

Pievienotās vērtības nodokļa 35.panta pirmā daļa nosaka, ka preču piegādes vērtībā ietilpst visas izmaksas, tai skaitā par starpniecību, apdrošināšanu, iepakojšanu, transportēšanu, kā arī visi saskaņā ar normatīvajiem aktiem maksājamie nodokļi, nodevas un citi obligātie maksājumi, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

Savukārt Pievienotās vērtības nodokļa 35.panta trešā daļa nosaka, ka pakalpojuma vērtībā ietilpst visas izmaksas, kā arī visi saskaņā ar normatīvajiem aktiem par šā pakalpojuma sniegšanu maksājamie nodokļi, nodevas un citi obligātie maksājumi, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 34.panta pirmā daļa nosaka, ka preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas darījumā ar nodokli apliekamā vērtība ir atlīdzība par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem.

Atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1.panta 2.punktam, atlīdzība ir preču vai pakalpojumu vērtība naudas izteiksmē, kuru preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs saņem vai kura tam būtu jāsaņem kā samaksa no preču vai pakalpojumu saņēmēja vai citas personas par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, bez pievienotās vērtības nodokļa neatkarīgi no tā, vai samaksa izdarīta pilnībā vai daļēji.

Tādējādi, ja darījums, ko iesniedzēja īsteno saskaņā ar 2025.gada 11.septembra aktīvu un biznesa pārdošanas un pirkšanas līgumu, nav uzskatāms par uzņēmuma pāreju Pievienotās vērtības nodokļa likuma 7.panta otrās daļas izpratnē, darījuma ar PVN apliekamā vērtība nosakāma atbilstoši iepriekš minētajām normām.

Sniedzot uzziņu izmantotas šādas tiesību normas: Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1.panta 2.punkts, 5.panta pirmā daļa, 7.panta otrā un trešā daļa, 34.panta pirmā daļa, 35.panta pirmā un trešā daļa, Komerclikuma 18.pants, 20.panta pirmā un otrā daļa.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Rože

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU